

Dobre proizvodne prakse: Sirišča

Izobraževanje sirarjev

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA

Tradicionalna priprava živalskega sirišča

- Sirišča, ki izvirajo iz siriščnika telet, kozličev ali jagnjet hranjenih samo z mlekom.
- Ti se lahko okužijo s patogenimi bakterijami zaradi:
  - slabe higijene živali ali
  - slabih higienskih razmer med procesom proizvodnje.
- Vendar je med predelavo možno tudi zmanjšati tveganje za prisotnost ali rast patogenih bakterij.

Tradicionalna pridelava živalskega sirišča

- Postopek opisan v SGHP vsebuje:

V tradicionalni praksi se lahko siriščnik... posuši, nasoli ali zamrzne, da se konzervira pred ekstrakcijo encima himozina.

Seseklja se ali pripravi kot pasta (vključno z vsebino želodca) in macerira v slanici (običajno 10-20% soli in pH 4,5-5,0).

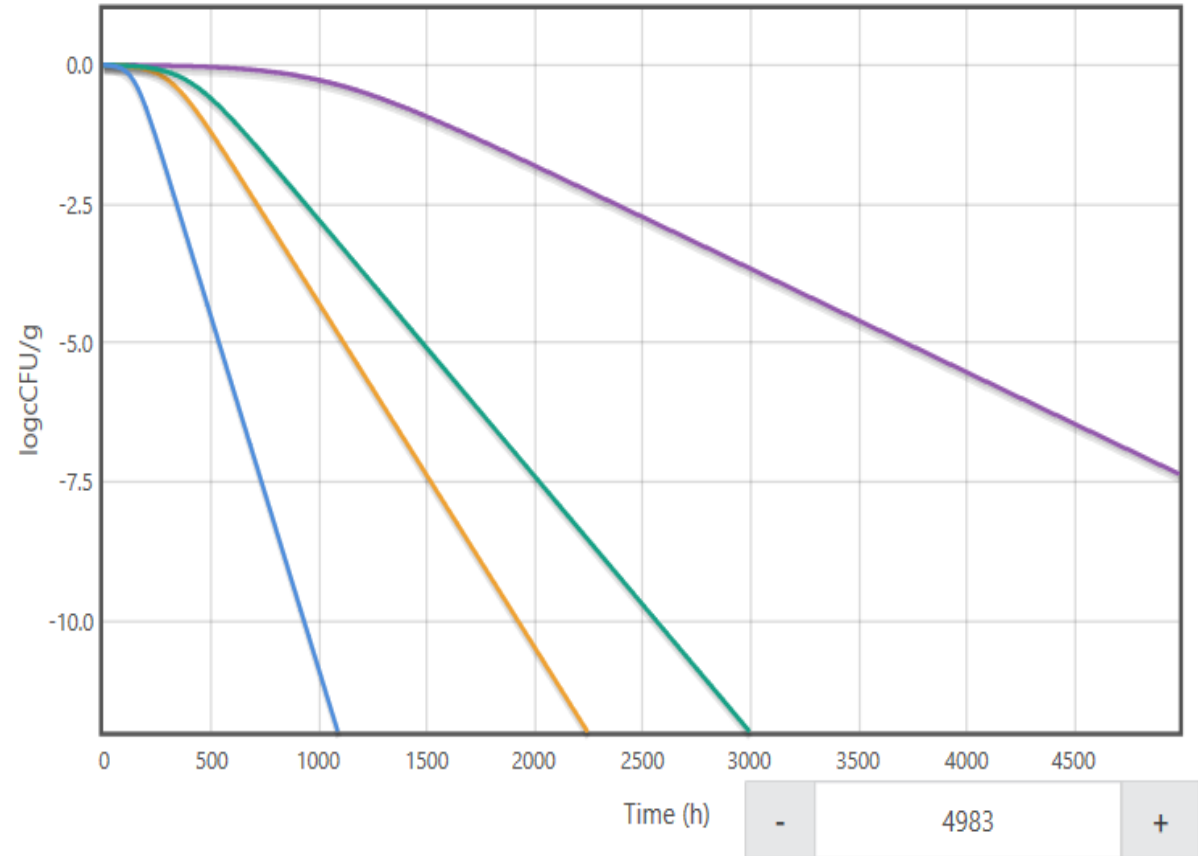
Photo: Isidoro Jimenez

Razvoj patogenih M.O. pri pripravi sirišča

M.O.	pH	% Soli
<i>Listeria monocytogenes</i>	5.00	10
	4.50	20
<i>Salmonella</i>	5.00	10
	4.50	20

Teachesy

www.combase.cc

Ne-termični model preživetja
@8°C

Sirišče živalskega izvora: Primarna proizvodnja

- Dobra proizvodna praksa se prične z **zdravimi živalmi**.

Siriščnik pridobimo samo od živali hranjenih z mlekom, ki so dobrega zdravja.

- **Mleko s katerim hranimo živali ne sme vsebovati zdravil (antibiotike).**
- Oba tako mati kot tele/kozlič/jagnje ne smejo imeti znakov driske ali drugih infekcijskih bolezni.
- Za več informacij poglej:

SGHP: “analiza tveganja za primarno proizvodnjo”

Priprava siriščnika

- Siriščnik naj bo previdno odstranjen, tako se izognemo okužbi.
- Poškodovana mesta siriščnika zavržemo.
- Siriščnik naj bo svetlo rjav, z belo maščobo, vendar brez plinov.

Photo: VHM

Tradicionalna priprava živalskega sirišča.

Siriščnik dehidriramo s sušenjem ali z dimljenjem, vendar:

- potrebno se je izogniti okužbi z insekti ali njihovimi ličinkami.
- siriščniki se naj skladiščijo v suhi posodi, lahko jih pokrijemo s soljo ali s slanico.
- Iz tehnoloških razlogov je priporočljivo porabiti siriščnike v **1-2 letih**.
- Skladiščiti je potrebno na hladnem s primerno količino soli.
- Pripravek naj bo kisel, z primerno barvo: svetlo zlat (siriščni ekstrakt) ali svetlo rjav (siriščna pasta)

Tradicionalna priprava rastlinskega sirišča

Obstajajo mnogo rastlinskih vrste, ki usirijo - koagulirajo mleko (npr *Cynara*).

Sirišče iz rastline *Cynare* pripravimo tako da:

- **naberemo in osušimo cvetove**
- **maceriramo pestiče v vodi (za 4-8 ur)**
- **filtriramo**
- **takoj uporabimo ali skladiščimo na hladnem do 7 dni, da preprečimo rast škodljivih bakterij.**

Photo: Isidoro Jiminez

Tradicionalna priprava rastlinskega sirišča

Rastljine naj naj ne bodo onesnažene s:

- pesticidi
- mikotoksini
- drugimi kemičnimi onesnaževalci
- mikrobiološkimi kontaminanti
- Fizikalnimi kontaminanti (npr. zemlja)

Photo: Isidoro Jiminez

Tradicionalna priprava rastlinskega sirišča

- Pazljivo izbemo rastline: nepoškodovane, čiste, brez znakov bolezenskih okužb, nabrane iz območij, ki niso kemično onesnažena
- Posušimo , vlažne in plesnive rastline zavržemo
- **Skladiščimo v suhem prostoru**
- Skrbimo za dobro osebno higieno (na primer umivanje rok)
- Uporabljamo čisto opremo
- Uporabljamo pitno vodo

Priprava kupljenega sirišča

Higiena je prav tako pomembna pri pripravi kupljenega sirišča.

- Nabava sirišča priznanega proizvajalca.
- Kjer je mogoče, od proizvajalca pridobite potrdilo o skladnosti .
- Skladiščite po navodilih proizvajalca.

(Zaščitite posušene siriščnike pred vlago)

- Uporabljajte čiste merilne valje za odmero sirišča.
- Prekoračitve roka trajanja ne predstavljajo tveganja za varnost hrane ... ampak to lahko povzroči počasnejšo koagulacijo.